

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.576.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13321 Pani Posłanki Magdaleny Filipek-Sobczak, w sprawie rosnącego bezrobocia i pogarszającej się sytuacji na rynku pracy, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

W kontekście pytania o działania służące poprawie sytuacji na rynku pracy pragnę wskazać, że 1 czerwca ub.r. weszła w życie ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620 z późn. zm.), której celem jest m.in. zwiększenie aktywności zawodowej, podniesienie efektywności urzędów pracy, skrócenie czasu poszukiwania pracy oraz dostosowanie potencjału kadrowego do potrzeb gospodarki. Na mocy przepisów tego aktu osoby mające problem ze znalezieniem zatrudnienia lub zainteresowane podwyższeniem kompetencji zawodowych mogą po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy korzystać z wielu form wsparcia, wśród których wymienić należy: pośrednictwo pracy; poradnictwo zawodowe; szkolenia; bon na kształcenie ustawiczne; pożyczkę edukacyjną; staż; skierowanie do pracy w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych czy prac społecznie użytecznych; pakiet aktywizacyjny; dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej; pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej czy bon na zasiedlenie.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia:

- wzmocniła pomoc oferowaną przedstawicielom grup wrażliwych na rynku pracy, w tym długotrwale bezrobotnym oraz bezrobotnym i poszukującym pracy do 30 roku życia. Zgodnie z art. 69 ustawy osobom tym przysługuje pierwszeństwo w kierowaniu do aktywnych form pomocy. Udostępniono ponadto nowe formy pomocy kierowane do osób młodych, m.in. poprzez utworzenie funkcji doradcy ds. osób młodych w urzędach pracy, wprowadzenie oceny umiejętności cyfrowych oraz umożliwienie tworzenia kompleksowych punktów obsługi osób młodych. Wprowadzono też zmiany w regulacjach dotyczących staży, z których najczęściej korzystają osoby młode, w tym podwyższono stypendium dla stażysty do kwoty równej 160% zasiłku miesięcznie (wcześniej było to 120%) i wprowadzono możliwość realizacji stażu w formie zdalnej oraz odbywania stażu w niepełnym wymiarze czasowym, co pozwoli jego uczestnikom na lepsze łączenie ról zawodowych i rodzinnych;
- umożliwiła urzędowi pracy zlecenie działań w zakresie reintegracji społecznej osób długotrwale bezrobotnych instytucjom tworzącym centra i kluby integracji społecznej albo podmiotom ekonomii społecznej prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Działania reintegracyjne realizowane są w formie indywidualnych lub grupowych porad specjalistycznych, w tym spotkań z psychologiem, warsztatów motywacyjnych, grup terapeutycznych i grup wsparcia. Bezrobotnemu uczestniczącemu w działaniach

- reintegracyjnych przysługuje stypendium w wysokości 60% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, a także możliwość sfinansowania kosztów przejazdu na zajęcia. Ustawa przewiduje również zacieśnienie współpracy między urzędami pracy i instytucjami pomocy społecznej poprzez zawieranie porozumień w celu wspólnego planowania i realizowania działań kierowanych do osób długotrwale bezrobotnych;
- zawiera rozwiązania kierowane do pracodawców i przedsiębiorców umożliwiające tworzenie i utrzymanie miejsc pracy. Wśród nich wymienić należy: roboty publiczne, prace interwencyjne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego wieku 50+; dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie poszukującego pracy w wieku emerytalnym, refundację kosztów zatrudnienia opiekunów osoby z niepełnosprawnością; grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej; przyznanie środków dla spółdzielni socjalnych na utworzenie stanowiska pracy; udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy; refundację kosztów poniesionych na opłatę wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu ich przygotowania zawodowego, dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS).

Od 1 stycznia 2026 r. z pomocy na kształcenie ustawiczne w ramach KFS mogą korzystać wszystkie podmioty odprowadzające składki na Fundusz Pracy lub zwolnione z tego obowiązku na mocy prawa. Oznacza to, że o środki z KFS mogą aplikować również osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. Rozszerzono ponadto kategorię osób pracujących, które mogą korzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS o te, które wykonują pracę na podstawie umów cywilno-prawnych.

Pomoc przedsiębiorcom i osobom bezrobotnym świadczona jest również w ramach rządowego programu o ogólnopolskim zasięgu pn. „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”. Program realizuje Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie umowy z 18 czerwca 2014 r. z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej. Kierowany jest do poszukujących pracy absolwentów szkół i uczelni wyższych, studentów ostatniego roku, zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Przedstawiciele tych grup mogą w jego ramach uzyskać pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, a przedsiębiorcy pożyczkę na tworzenie nowych miejsc pracy.

Wsparcie dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i przedsiębiorców wynikające z ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia realizowane jest na bieżąco przez powiatowe urzędy pracy i finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Zgodnie z art. 267 ust. 1-3 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatów środki Funduszu Pracy na finansowanie w danym roku budżetowym form pomocy, o których mowa w art. 300 ust. 2 ww. ustawy, do wysokości kwot ustalonych zgodnie z jej art. 267 ust. 2-8. Ze środków ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy na finansowanie form pomocy wyodrębnia się rezerwę stanowiącą 20% tej kwoty. Rezerwa znajduje się w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, co zapewnia mu możliwość podejmowania stosownych interwencji, m.in. poprzez przekazywanie dodatkowych środków tam, gdzie są potrzebne.

Środki przyznawane są na cały rok i trafiają na konta powiatowych urzędów pracy w transzach miesięcznych. W 2025 roku na finansowanie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy samorządy powiatów dysponowały, w ramach przyznanych limitów na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, środkami Funduszu Pracy

w wysokości 3,1 mld zł. Wskazany limit zwiększono o 345 mln zł z rezerwy Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie wszystkich formy pomocy określonych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

W 2026 roku na finansowanie kosztów realizacji form pomocy samorządy powiatów dysponują środkami Funduszu Pracy w wysokości 1,7 mld zł. Równocześnie, uwzględniając niższą, niż w roku 2025 kwotę środków w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2026 jako ministra właściwa do spraw pracy, w ramach środków rezerwy Funduszu Pracy, przyznałam już blisko 57 mln zł na finansowanie kosztów realizacji projektów EFS+ i zobowiązań powstałych na podstawie art. 269 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Informuję, że w 2025 r. udział w aktywnych programach rynku pracy rozpoczęło 209 tys. bezrobotnych. Wśród wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych 87,3 tys. stanowiły osoby do 30 roku życia (41,8%), 50,4 tys. długotrwale bezrobotne (24,1%), a 103,3 tys. zamieszkałe na wsi (49,4%).

Reagując na doniesienia o planowanych i realizowanych już zwolnieniach grupowych zdecydowałam o przeznaczeniu w 2025 roku 50 mln zł z rezerwy Funduszu Pracy na realizowany bez ogłaszania naborów program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Wnioski o finansowanie składane były przez powiatowe urzędy pracy na bieżąco, w zależności od wystąpienia w danym powiecie przypadków zwolnień pracowników. W roku 2025 wpłynęło 7 wniosków, w ramach których przyznano środki dla urzędów w kwocie 4,5 mln zł. Urzędy pracy mogły również wnioskować w trybie ciągłym o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz dla bezrobotnych cudzoziemców - w tym tych objętych ochroną międzynarodową.

Celem utrzymania miejsc pracy w regionach o wysokiej stopie bezrobocia w roku 2025 urzędy pracy mogły w ramach dwóch ogłoszonych naborów z rezerwy Funduszu Pracy składać wnioski o przyznanie środków na finansowanie programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia. Programy kierowano do powiatów, w których stopa bezrobocia na koniec wskazanego w ogłoszeniu miesiąca przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. W ramach pierwszego naboru przekazałam na finansowanie programów 68,8 mln zł, z czego dla samorządów powiatowych województw: lubelskiego 6,5 mln zł, podkarpackiego 7,3 mln zł, warmińsko-mazurskiego 6,6 mln zł. W ramach drugiego naboru na finansowanie programów aktywizacyjnych przekazano 48 mln zł, m.in. samorządom powiatowym województw: lubelskiego (4,1 mln zł), podkarpackiego (5,4 mln zł) i warmińsko-mazurskiego (4,8 mln zł).

W kwestii ostatnio podjętych działań informuję, że 4 lutego 2026 r. ogłoszono nabór wniosków o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie, na które przeznaczono środki z rezerwy Funduszu Pracy w wysokości 150 mln zł. Nabór trwał do 16 lutego i skierowany był do powiatowych urzędów pracy działających w regionach z wysoką stopą bezrobocia. Urzędy mogły wnioskować o środki na finansowanie wszystkich form pomocy ujętych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Łączna wartość wniosków złożonych przez wszystkie urzędy pracy, które spełniały warunki udziału wynosiła 174,9 mln zł.

Ze względu na wyższą niż określone w ogłoszeniu 150 mln zł kwotę wnioskowaną, mając na uwadze potrzebę odpowiedniego zabezpieczenia możliwości działań w zakresie

aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, zdecydowałam o zwiększeniu alokacji o 23,5 mln zł.

W efekcie, po dokonaniu oceny wszystkich wniosków oraz dostosowaniu wysokości wsparcia do liczby osób bezrobotnych w danym powiecie z uwzględnieniem limitów środków, jakimi poszczególne powiatowe urzędy pracy dysponują, kwotę przysługującego im łącznie wsparcia ustalono na 173,5 mln zł. Oznacza to że każdy urząd pracy, który mógł uczestniczyć w naborze i z którego złożono wniosek, otrzyma środki z rezerwy Funduszu Pracy.

Zaznaczam przy tym, że w roku 2026, w trybie ciągłym, bez konieczności ogłoszenia naboru, urzędy pracy mogą wnioskować o przyznanie środków z rezerwy FP na finansowanie programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, a także środków na finansowanie programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe.

Finansowanie działań związanych ze wsparciem rynku pracy odbywa się zgodnie z planem finansowym Funduszu Pracy na 2026 r. oraz obowiązującymi procedurami budżetowymi.

Kierownictwo podległego mi resortu utrzymuje stały kontakt z urzędami pracy, aby możliwie szybko kierować wsparcie tam, gdzie potrzeby są największe. Równolegle prowadzone są też rozmowy z Ministrem Finansów i Gospodarki w sprawie możliwości podniesienia limitów FP w 2026 roku.

Należy podkreślić, że rynek pracy pozostaje w dobrej kondycji, a Polska znajduje się w czołówce krajów o najniższej stopie bezrobocia w Unii Europejskiej. W styczniu 2026 szacowana według definicji Eurostat stopa bezrobocia wyniosła w Polsce 3,1% wobec średniej unijnej sięgającej 5,8% . Nasz kraj, wraz z Bułgarią, uplasował się na pierwszej pozycji pod względem najniższej stopy bezrobocia w UE.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/